

Oplegvel Raadsstuk

Portefeuille H. van der Molen
Auteur Dhr. P. Haker
Telefoon 5114039 E-mail: phaker@haarlem.nl
SZW/BB Reg.nr. 2009/149016
Te kopiëren:
B & W-vergadering van 17 november 2009

Onderwerp

Deelnota's Kompas Haarlem

DOEL: Besluiten

Haarlem fungeert als centrumgemeente als het gaat om de middelen in het kader van de maatschappelijke opvang. Dat betekent dat met betrekking tot de bestemming van deze middelen en de verantwoording hiervan aan het Rijk, een verantwoordelijkheid is van het College van de gemeente Haarlem.

B&W

1. Het college stelt de raad voor in te stemmen met het Kompas Midden- en Zuid Kennemerland en Haarlemmermeer.
2. Er zijn financiële gevolgen. Deze staan beschreven in de nota 'Kompas Midden- en Zuid Kennemerland en Haarlemmermeer (SZW/BB/2009/149017).
3. De betrokkenen ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit
4. Het college stuurt dit voorstel naar de gemeenteraad, nadat de commissie Samenleving hierover een advies heeft uitgebracht

Raad:

Besluit in te vullen door griffie	Moties en amendementen in te vullen door griffie	Raadsstuk in te vullen door griffie
☐ Conform	☐ Ja	Raadsstuknr
☐ Gewijzigd	☐ Nee	
☐ Aangehouden		Datum vergadering
☐ Afgevoerd		

RAADSSTUK

Onderwerp: Deelnota's Kompas Haarlem

Inleiding

In het Regionaal Kompas Veiligheidsregio Kennemerland staan de ambities geformuleerd ten aanzien van de maatschappelijke opvang en dak- en thuislozenzorg voor de periode 2008-2014. Het Kompas is vastgesteld in maart 2008 en beschrijft de beleidsintenties om in een tijdsspanne van 7 jaar een forse impuls te geven aan de aanpak van dakloosheid.

In het Kompas beschrijven wij hoe wij de vermindering van het aantal daklozen willen bereiken, de doorstroming naar een zo zelfstandig mogelijk bestaan willen bevorderen, de kwaliteit van leven van de doelgroep verbeteren en tot slot de overlast die deze groep met zich mee brengt willen verminderen.

Het Kompas richt zich niet alleen op Haarlem maar op de regio's Midden- en Zuid-Kennemerland en gemeente Haarlemmermeer, waarvoor Haarlem de rol van centrumgemeente heeft. In het kader van de uitwerking van het Regionaal Kompas 2008-2014 zijn er twee uitwerkingnotities gemaakt.

In het Kompas Haarlem staat de Haarlemse uitwerking beschreven in voorliggende vier deelnota's. Deze uitwerking vormt de kapstok voor ontwikkelingen die reeds in gang zijn gezet en voor het beleid dat de komende jaren ontwikkeld zal worden.

Voorstel aan de raad

1. Het college stelt de raad voor in te stemmen met de deelnota's Kompas Haarlem.
2. Het college stelt de raad voor om hiermee de volgende actiepunten als afgedaan te beschouwen: de volgnummers 51, 603 en 989.
3. Er zijn financiële gevolgen. Deze staan beschreven in de nota 'Kompas Midden- en Zuid Kennemerland en Haarlemmermeer (SZW/BB/2009/149017).
4. De betrokkenen ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit
5. Het college stuurt dit voorstel naar de gemeenteraad, nadat de commissie Samenleving hierover een advies heeft uitgebracht

Beoogd resultaat

In het Kompas wordt aangegeven hoe de gemeenten de vermindering van het aantal daklozen wil bereiken, de doorstroming naar een zo zelfstandig mogelijk bestaan wil bevorderen, de kwaliteit van leven van de doelgroep van verbeteren en tot slot de overlast die deze groep met zich mee brengt wil verminderen.

Dit leidt tot de volgende concrete doelstellingen die in 2014 gerealiseerd moeten zijn:

- Dakloosheid als gevolg van ontslag uit een kliniek wordt voorkomen;
- Dakloosheid als gevolg van huurschuld wordt voorkomen;
- Dakloosheid als gevolg van detentie wordt voorkomen;
- Daklozen ontvangen steun bij het oplossen van financiële problemen;
- Er is een gedifferentieerd aanbod van woon- en opvangvoorzieningen voor daklozen (mogelijk met een centrale intake);
- We kennen alle daklozen en zij staan binnen 3 maanden op een traject richting dagbesteding (activering, werk);

- Daklozen, alcoholverslaafden en overlastgevendens zijn uit het straatbeeld verdwenen;
- Er is voor alle actieve veelplegers een sluitende aanpak.

Argumenten

Deze doelstellingen voor het beleid sluiten aan bij de landelijke trend, zoals die vanaf 2005 opgang is gekomen. Steeds gaat het om een dubbele doelstelling: het vinden van een balans tussen zowel het bieden van hulp aan daklozen als het bewerkstelligen van een veilige buurt.

Kanttekeningen

Niet van toepassing.

Uitvoering

De uitvoering vindt plaats onder regie van de gemeente Haarlem en in nauwe samenwerking met de gemeenten in Midden- en Zuid Kennemerland en Haarlemmermeer. Uitvoering vindt plaats door middel van subsidierelaties met uitvoerende maatschappelijke instellingen.

Bijlagen

Deelnota's Kompas Haarlem

Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

1. De Raad stemt in met de deelnota's Kompas Haarlem.
2. De Raad beschouwt hiermee de volgende actiepunten als afgedaan: de volgnummers 51, 603 en 989.

Gedaan in de vergadering van ... .. (in te vullen door de griffie)

De griffier

De voorzitter

Deelnota's Kompas Haarlem

**Gemeente Haarlem
Augustus 2009
Stadszaken
Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Veiligheid**

Managementsamenvatting

Voor u ligt de uitwerking van de deelnota's van het regionale Kompas maatschappelijke opvang voor de gemeente Haarlem. Deze uitwerking vormt de kapstok voor ontwikkelingen die reeds in gang zijn gezet en voor het beleid dat de komende jaren ontwikkeld zal worden.

1. Regie vormt de kern van de uitvoering

Veel duidelijker dan in het Kompas komt in de uitwerking van de deelnota's de samenhang naar voren tussen de verschillende thema's. Die samenhang wordt het best verwoord in het feit dat 'regie' het centrale begrip is om te komen tot de doelstelling van het Kompas, namelijk: Preventie van dakloosheid, een zo zelfstandig mogelijk bestaan van de doelgroep, het verbeteren van de kwaliteit van leven en tegengaan van de overlast.

De regie betreft met name de regie op de klant en de regie op de uitvoering (ketenpartners). Om deze regie te kunnen realiseren richten we in Haarlem – net als in andere steden - een Brede Centrale Toegang in. De doelgroep van de Brede Centrale Toegang valt samen met de OGGZ doelgroep. Dat betekent dat de zorg zich ook uitstrekt naar thuiswonende 'verkommerden en verloederden'. De werkwijze is outreachend.

De Brede Centrale Toegang is tevens een instrument om scherper regie te kunnen voeren op de uitvoering. Door een sluitende trajectbewaking en klantvolgsysteem krijgt de gemeente beschikking over de juiste managementinformatie omtrent aantallen klanten, de aard van de doelgroep en behaalde resultaten op basis waarvan goede prestatieafspraken gemaakt kunnen worden.

2. Uitwerking in vier deelnota's op hoofdpunten

Deelnota 1: Preventie

Brede Centrale Toegang heeft vanuit zijn taken een centrale rol bij preventie in brede zin: OGGZ-doelgroep, opsporen 'verkommerden en verloederen' maar ook m.b.t. specifieke doelgroepen en projecten die reeds geïnitieerd zijn.

In de Brede Centrale Toegang brengen wij de volgende projecten onder:

- nazorg ex-gedetineerden in samenwerking met het Veiligheidshuis;
- de regievoerders van vroegsignalering huurschulden en preventie huisuitzettingen, na afloop van de pilot (2010)
- de intake van schuldhulpverlening voor deze doelgroep

Deelnota 2: Voorzieningen

De Brede Centrale Toegang heeft plaatsingsbevoegdheid in de opvang en bewaakt doorstroming (trajectbewaking) en is daarmee onmisbaar om de ambities met betrekking tot de voorzieningen te realiseren.

Concreet gaat het om:

- Onderzoek naar de mogelijkheid van een Unilocatie
- Hostel voor verslaafden met dubbele diagnose
- Woningen voor oudere daklozen (niet verslaafd)
- Discuswoningen (begeleid wonen voor chronisch verslaafden)
- Uitbreiding Domus woningen (begeleid wonen voor ex-gedetineerden)
- Vervanging de Herberg

Met betrekking tot de toelating in de voorzieningen leggen we expliciet vast dat wij zorg en opvang alleen voor klanten bieden uit de regio¹. Klanten van buiten de regio kunnen slechts gebruik maken van passantenopvang voor maximaal 5 dagen.

Om de ambitie t.a.v. voorzieningen te realiseren is het noodzakelijk dat woningcorporaties actiever betrokken worden (beschikbaar stellen woningen, aankopen/realiseren panden).

We betrekken bewoners bij de verantwoordelijkheid voor deze doelgroep. Dit houdt in dat in een vroeg stadium de omgeving wordt betrokken bij realiseren nieuwe locaties/woningen. Maar ook bespreken we het vraagstuk van woningen en voorzieningen met de wijkraden.

Deelnota 3: Dwang en drang

De veiligheid in de omgeving is noodzakelijk om draagvlak voor voorzieningen te creëren. Er zijn goede ervaringen bij de huidige dag- en nachtopvang en de Herberg. Dit beleid wordt voortgezet (toezicht en goed overleg met de buurt). Andersom blijkt ook dat goede opvang van de doelgroep de overlast in de omgeving vermindert. Met betrekking tot het project veelplegers (ISD-maatregel) is de doorstroming naar wonen (Discus of beschermd wonen via RIBW) een voorwaarde. Dit is momenteel een knelpunt dat in samenhang met deelnota 2 opgelost moet worden.

De mogelijkheid tot het toepassen van dwang en drang wordt mogelijk uitgebreid doordat de BOPZ (gedwongen opname) maatregel ook toegepast kan worden indien van (verregaande) overlast sprake is. Haarlem wil zich aanmelden als pilotgemeente.

Deelnota 4: Randvoorwaarden

Op basis van beleidsinformatie stelt de gemeente als regisseur het beleid bij waar nodig en maakt prestatieafspraken met de ketenpartners. De gemeente Haarlem is verantwoordelijk voor budget en het realiseren van de doelstellingen en legt daarover verantwoording af aan de gemeenteraad.

Ten behoeve van de afstemming binnen de gemeente is een afstemmingsoverleg ingesteld met vertegenwoordiging van de afdelingen Wonen, Welzijn, Gezondheid en Zorg, Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Vastgoed, Openbare Orde en Veiligheid en Wijkzaken.

Met de gemeenten wordt onderzocht hoe de aansluiting tussen de verschillende vormen van regievoering op de klant kan plaatsvinden. Het is de verwachting dat de Brede Centrale Toegang meer duidelijkheid zal verschaffen met betrekking tot klanten die onder verantwoordelijkheid van de regiogemeenten vallen maar in Haarlem verblijven.

De betrokkenheid van de doelgroep krijgt op verschillende wijzen vorm:

- door overleg met vertegenwoordigers van de doelgroep uit de WMO raad;
- door het bijwonen van het bewonersoverleg van de uitvoerende instellingen;
- door het bezoeken van diverse locaties en instellingen;
- door middel van de cliëntenraden die bij de uitvoerende organisaties actief zijn;
- door betrokkenheid van vertegenwoordigers van de doelgroep binnen verschillende overlegvormen tussen gemeente en uitvoerders.

---

¹ Er is momenteel overleg gaande tussen Ministerie, VNG en Federatie Opvang over een nieuwe gedragscode met betrekking tot de regiobinding. Indien deze wordt vastgesteld, zal ook de gemeente Haarlem hierbij aansluiten.

3. Financiën

Het grootste deel van de voorzieningen voor het Kompas wordt gefinancierd met middelen voor MO/VB en OGGZ-beleid, die afkomstig zijn van het rijk. Het rijk werkt aan een nieuwe verdeelsleutel voor de verdeling van de middelen.

Vanwege de blijvende onzekerheid over de uitkomst van het nieuwe verdeelmodel, stellen we een voorzichtig scenario voor met betrekking tot de realisering van nieuwe voorzieningen. Met de bestaande middelen kan gerealiseerd worden:

- inrichten Brede Centrale Toegang
- ontwikkelen Unilocatie
- ontwikkelen Hostelvoorziening RIBW

Buiten de genoemde middelen om, doen wij voor een belangrijk deel ook een beroep op financiering via de Zorgverzekering en AWBZ. De gemeente Haarlem draagt zelf € 4,5 ton bij voor de voorzieningen en circa € 1 miljoen voor activering en re-integratie.

Als er enerzijds meer zekerheid is over de middelen die Haarlem als centrumgemeente ontvangt en anderzijds door het functioneren van de Brede Centrale Toegang er ook meer duidelijkheid is over de aard en omvang van de doelgroep, gaan we hierover de discussie met de centrumgemeenten aan.

4. Nog een deelnota: regionaal voorzieningenniveau

Voorliggende deelnota's hebben betrekking op de Haarlemse situatie. Op basis van de aard en omvang van de totale doelgroep in de Veiligheidsregio Kennemerland en de lacunes in het regionale voorzieningenniveau, stellen wij met alle gemeenten in de regio nog een regionale deelnota op.

Daarbij is het uitgangspunt dat gemeenten ieder zelf verantwoordelijk blijven voor hun 'eigen' daklozen en OGGZ-doelgroep. Dat houdt in dat, ook wanneer iemand in Haarlem in de opvang zit, de gemeente van herkomst verantwoordelijk blijft voor de uitkering en activering en dat zo veel mogelijk geprobeerd wordt om ook het vervolgtraject zich daar te laten afspelen. Dit houdt tevens in dat de gemeente Haarlem invulling geeft aan haar regionale verantwoordelijkheid om een voorzieningenniveau te realiseren die recht doet aan de knelpunten in de gehele regio.

Inleiding

Voor u ligt de Haarlemse uitwerking in deelnota's van het Kompas Haarlem en Midden- en Zuid-Kennemerland, maatschappelijke opvang daklozen 2008-2014. Het Kompas is vastgesteld in maart 2008 en beschrijft de beleidsintenties om in een tijdsspanne van 7 jaar een forse impuls te geven aan de aanpak van dakloosheid. Met het Kompas maakt Haarlem de keuze voor de voortzetting van het lokaal reeds ingezette beleid dat moet leiden tot een significante afname van het aantal daklozen in 2014.

Het Kompas richt zich niet alleen op Haarlem maar ook op de regio's Midden- en Zuid-Kennemerland en gemeente Haarlemmermeer, waarvoor Haarlem de rol van centrumgemeente heeft. Voorliggende deelnota's betreffen echter de Haarlemse invulling hiervan, een regionale invulling wordt nog voorbereid met alle betrokken gemeenten.

Doelstellingen Kompas

In het Kompas wordt aangegeven hoe de gemeente Haarlem de vermindering van het aantal daklozen wil bereiken, de doorstroming naar een zo zelfstandig mogelijk bestaan wil bevorderen, de kwaliteit van leven van de doelgroep van verbeteren en tot slot de overlast die deze groep met zich mee brengt wil verminderen.

Dit leidt tot de volgende 8 concrete doelstellingen die in 2014 gerealiseerd dienen te zijn:

- Dakloosheid als gevolg van ontslag uit een kliniek wordt voorkomen;
- Dakloosheid als gevolg van huurschuld wordt voorkomen;
- Dakloosheid als gevolg van detentie wordt voorkomen;
- Daklozen ontvangen steun bij het oplossen van financiële problemen;
- Er is een gedifferentieerd aanbod van woon- en opvangvoorzieningen voor daklozen (mogelijk met een centrale intake);
- We kennen alle daklozen en zij staan binnen 3 maanden op een traject richting dagbesteding (activering, werk);
- Daklozen, alcoholverslaafden en overlastgevendenden zijn uit het straatbeeld verdwenen;
- Er is voor alle actieve veelplegers een sluitende aanpak.

Deze doelstellingen voor het beleid sluiten aan bij de landelijke trend, zoals die vanaf 2005 opgang is gekomen. Steeds gaat het om een dubbele doelstelling: het vinden van een balans tussen zowel het bieden van hulp aan daklozen als het bewerkstelligen van een veilige buurt.

Vier deelnota's

Bij de vaststelling van het Kompas is aangegeven dat de verschillende onderdelen verdere uitwerking behoeven in de vorm van deelnota's die voorgelegd zullen worden aan de gemeenteraad. In de voorliggende nota zijn deze deelnota's opgenomen, waarmee aan deze toezegging voldaan.

Het gaat om de volgende deelnota's:

- Niemand meer dakloos
- Differentiatie in aanbod en aanpak
- Sluitende aanpak overlastgevendenden
- Stroomlijnen randvoorwaarden

Bij de voorliggende uitwerking van het Kompas is vastgehouden aan de indeling in vier nota's. Voortschrijdend inzicht leidt er echter wel toe dat de accenten hier en daar anders gelegd worden en dat er meer oog is voor de samenhang tussen het geheel van maatregelen. In de afgelopen periode zijn we ons er steeds sterker van bewust geworden dat regie op de klant en op de uitvoering binnen de keten onmisbaar is voor een succesvol en realistisch beleid. De per 1 januari 2010 te realiseren Brede Centrale Toegang vormt de kern voor de regie in Haarlem.

Leeswijzer:

Deelnota 1 beschrijft de preventie en nazorg en dat in relatie tot de regie op de klant.

In *deelnota 2* plaatsen wij activering als derde aandachtspunt, naast opvang en zorg. De aandacht is sterk gericht op een samenhangend pakket van opvang- en woonvoorzieningen dat doorstroming mogelijk maakt. Duidelijk wordt gemaakt dat zonder een strakke regie de doorstroming niet zal lukken.

Deelnota 3 staat meer in het teken van veiligheid rondom en binnen de opvangvoorzieningen. Regie zorgt voor samenhang tussen de verschillende onderdelen. Vandaar dat de wijze van regievoering in *deelnota 4*, stroomlijnen randvoorwaarden relatief veel aandacht krijgt.

In het jaar 2008 is een groot aantal onderdelen uit het Kompas ter hand genomen. Hierover is ook verslag gedaan aan de raad, door middel van rapportages aan de commissie. Alhoewel de deelnota's niet het karakter hebben van een voortgangsrapportage, zullen we wel ingaan op relevante ontwikkelingen. Maar vooral schetsen we de te zetten stappen voor de komende jaren.

OGGZ beleid: de doelgroep van het Kompas

De middelen voor maatschappelijke opvang, verslavingsbeleid en openbare geestelijke gezondheidszorg die centrumgemeenten ontvangen, zijn samengebracht binnen één verdeelsystematiek. Dat impliceert dat de doelgroep voor OGGZ beleid samenvalt met de doelgroep van het Kompas. We willen met het vaststellen van de deelnota's dan ook de gelegenheid te baat nemen om expliciet enkele woorden te wijden aan de doelgroep van OGGZ-beleid en onze verantwoordelijkheid daarin.

De OGGZ-doelgroep is een verzamelnaam voor de meest kwetsbare mensen die wij kennen: dak- en thuislozen, verslaafden, mensen met psychiatrische problematiek, kortom mensen die op vele levensgebieden tegelijk problemen kennen. Sommigen gedragen zich als zorgmijder, anderen kennen veel verschillende hulpverleningscontacten. Sommigen veroorzaken overlast door vervuiling, criminaliteit of onmaatschappelijk gedrag. Anderen vereenzamen of verloederen in een eigen woning zonder dat iemand het merkt.

De rol van de gemeente ten aanzien van de maatschappelijke opvang en OGGZ-begeleiding wordt steeds groter door de overheveling van taken van Rijk naar gemeenten en door aanscherping van de Awbz.

Wij zien het als onze zorgplicht om voor de OGGZ-doelgroep het voorzieningenniveau en de instrumenten te realiseren die hen in staat stellen de regie over hun eigen leven terug te nemen. Dit zijn vaak langdurige processen en voor een grote groep is dit pas te realiseren als een vorm van levenslange begeleiding wordt gegarandeerd. In de voorliggende deelnota's staat beschreven welke voorzieningen de gemeente wil realiseren op de gebieden wonen en maatschappelijke opvang, inkomensondersteuning en schuldhulpverlening, activering en re-integratie en (langdurige) zorg en hoe de toeleiding naar deze voorzieningen plaatsvindt.

Betrokkenheid doelgroep

De doelgroep is betrokken via een aantal vertegenwoordigers uit de WMO raad. Daarnaast is er incidenteel ook rechtstreeks contact, bijvoorbeeld door het bijwonen van het bewonersoverleg van het Leger des Heils en door het bezoeken van diverse locaties en instellingen. De uitvoerende organisaties hebben hun eigen cliëntenraden, die betrokken zijn bij nieuwe initiatieven. Ook zijn vertegenwoordigers van de doelgroep actief betrokken binnen verschillende overlegvormen tussen gemeente en uitvoerders.

Financieel verdeelmodel

Het opstellen van het Kompas is in 2008 gebeurd op uitnodiging van het ministerie van VWS aan de 39 centrumgemeenten in Nederland om met voorstellen te komen voor een aanpak van de problematiek rondom daklozen. Tegelijkertijd zette VWS de operatie ingang om tot een nieuw financieel verdeelmodel te komen. Inmiddels zijn de contouren van dit nieuwe verdeelmodel bekend. Haarlem behoort tot de gemeenten die er op vooruit lijkt gaan maar niet zoveel als volgens het Kompas nodig zou zijn om alle activiteiten te realiseren. Ook zitten er nog een aantal onzekerheden in het model. Vandaar dat we in de financiële uitwerking een bescheiden scenario opnemen, dat uitgaat van de huidige bestedingsruimte en niet vooruit loopt op eventueel groei van de middelen. Daar waar de rijksmiddelen te kort schieten, zal met creativiteit gezocht worden naar andere manieren om voorzieningen te financieren. Hier ligt een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeenten binnen de regio.

Deelnota 1 Niemand meer dakloos: preventie en nazorg

1.1 Inleiding

In het Kompas geven we aan door een meer effectieve benadering van de doelgroep een structurele reductie van het aantal daklozen en verslaafden in 2014 te willen bereiken. Enerzijds betekent dit zoveel mogelijk de instroom in de opvang beperken (preventie) en anderzijds de doorstroom uit opvangvoorzieningen zo veel mogelijk te bevorderen, waarbij terugval voorkomen moet worden (nazorg). Met andere woorden, de voordeur gaat op een kier en de achterdeur wordt open.

De concrete doelstellingen met betrekking tot deze deelnota:

- Dakloosheid als gevolg van ontslag uit een kliniek wordt voorkomen;
- Dakloosheid als gevolg van huurschuld wordt voorkomen;
- Dakloosheid als gevolg van detentie wordt voorkomen;
- Daklozen ontvangen steun bij het oplossen van financiële problemen;

1.2 Doelgroepen

Voor een preventief beleid moeten we allereerst de potentieel daklozen definiëren. Welke mensen zijn het die grote(re) kans lopen om dakloos te worden? In het Kompas worden de volgende groepen genoemd:

- Zelfstandige wonende verkommerden en verloederden.
Dit zijn mensen die nog min of meer zelfstandig wonen maar waar sprake is van een ernstige multiprobleemsituatie. Er is een langdurige zorgafhankelijkheid als gevolg van een combinatie van psychiatrische problemen, verslavingsproblemen, veelpleging en zorgmijding.
- Ex gedetineerden
Als gedetineerden na detentie niet over huisvesting beschikken en een zorgvraag hebben, behoren ze tot de potentieel daklozen.
- Ex klinische patiënten
Patiënten uit de intramurale GGZ, verslavingszorg of gehandicaptenzorg die na ontslag niet over huisvesting beschikken en een zorgvraag hebben, behoren eveneens tot de potentieel daklozen.

Het voorkomen van terugval (nazorg) geldt die mensen die via de maatschappelijke opvang in een voorziening voor beschermd of begeleid wonen komen.

Bovengenoemde doelgroepen horen allen tot de OGGZ doelgroep. De groep zelfstandig wonenden is vaak het lastigst op te sporen. De andere groepen bestaan uit mensen die in beeld zijn (immers verblijvend in een penitentiaire inrichting, een residentiële inrichting of in de maatschappelijke opvang) maar te vaak nog uit beeld verdwijnen wanneer ze de residentiële setting verlaten. Eén van de karakteristieken van de doelgroep is dan ook dat het vaak gaat om zorgmijders: mensen die niet uit zich zelf vragen om hulp en de contacten met hulpverleners zo veel mogelijk vermijden. Anderen hebben juist vaak met een groot aantal hulpverleners te maken, die lang niet altijd van elkaars handelen op de hoogte zijn. Deze kenmerken van de doelgroep vragen om regie op de klant (zorgen dat deze in beeld blijft) én op de hulpverlening (zorgen dat deze afgestemd is).

1.3 Preventie door middel van regie

Sinds 2004 functioneert in Zuid-Kennemerland het Schakelstation, een samenwerkings-verband tussen ketenpartners OGGZ. In 2008 is het functioneren van het Schakelstation geëvalueerd en is besloten dit om te vormen tot één centraal meldpunt voor de OGGZ doelgroep in Haarlem: de Brede Centrale Toegang². De BCT betreft de gehele OGGZ doelgroep en omvat daarmee zowel de degenen die dakloos zijn (feitelijk daklozen), degenen die in de maatschappelijke opvang verblijven (residentieel daklozen) als de potentieel daklozen. Daar waar er in de laatste jaren verschillende initiatieven zijn genomen, gericht op deze doelgroepen, zullen we die samenbrengen binnen de Brede Centrale Toegang.

De taak van de Brede Centrale Toegang is om de OGGZ-klanten niet alleen beter in beeld te brengen maar ook te houden (aanmelding, registratie en trajectbewaking). Tevens heeft de Brede Centrale Toegang plaatsingsbevoegdheid voor de maatschappelijke opvang, waarmee de instroom bewaakt wordt. Aan de Brede Centrale Toegang zijn ook outreachende functies verbonden, zodat de doelgroep ook opgespoord wordt, voordat ontsporing met als gevolg dakloosheid plaatsvindt.

In onze opvatting is de ontwikkeling van de Brede Centrale Toegang in Haarlem een essentiële voorwaarde bij het realiseren van onze doelstelling om dakloosheid zoveel mogelijk te voorkomen.

1.4 Activiteiten in het kader van preventie en nazorg

De Brede Centrale Toegang heeft een centrale rol als het er om gaat dakloosheid te voorkomen. In het Kompas zijn in dit kader vier specifieke projecten omschreven:

- a) Preventie huisuitzettingen
- b) Nazorg bij ontslag uit detentie
- c) Schuldhulpverlening en sanering
- d) Nazorg bij ontslag uit kliniek

A) Preventie huisuitzettingen

Toelichting:

In 2008 is een convenant gesloten met de drie woningcorporaties in Haarlem. Als uitvoering van dit convenant is een pilot gestart voor 2 jaar. Het geheel valt onder een stuurgroep waarin zitting hebben de corporaties, de GGD en de afdeling Schuldhulpverlening. De stuurgroep staat onder voorzitterschap van het hoofd Sociale Zaken.

In deze samenwerking zoekt een regievoerder contact met huurders die een huurschuld hebben van meer dan 30 dagen. Deze regievoerder is de spin in het web die korte en snelle lijnen legt met de schuldhulpverlening en andere hulpverleners. Deze regie en de korte lijnen zijn essentieel bij de aanpak van de meestal complexe problematiek. De regievoerder blijft maximaal 3,5 maand actief t.b.v. de huurder met huurachterstand. Daarna treedt de reguliere hulpverlening in werking.

Resultaat

Het doel is om met deze aanpak het aantal huisuitzettingen flink te verlagen. Als meetpunt wordt het aantal huisuitzettingen in 2005 en 2006 genomen. Dat waren er ongeveer 100 per jaar. De doelstelling is dat in het eerste jaar van de pilot het aantal uitzettingen met 25% is verminderd en in het 2^e jaar met 50%. Dit betekent nog slechts 25 uitzettingen op jaarbasis in 2010. Gedurende de pilot wordt halfjaarlijks geëvalueerd.

---

² Zie ook deelnota 4, regie op de klant en regie op de keten.

Toekomst

De werkwijze in de pilot vertoont grote overeenkomsten met de werkwijze van de Brede Centrale Toegang. De regievoerders zijn nu al ondergebracht bij de GGD. Wanneer deze werkwijze zijn waarde bewezen heeft, kan deze geïntegreerd worden in de Brede Centrale Toegang. Door inbedding in de Brede Centrale Toegang, is de overdracht en nazorg naar gespecialiseerde zorg (ACT-team of OGGZ-team) of naar reguliere zorg gegarandeerd.

Financiën

De kosten van de pilot bedragen € 128.400 per jaar. De gemeente betaalt hiervan 50% en corporaties de 50%. Dekking: middelen preventie schuldhulpverlening 2008 en 2009. De structurele kosten dienen vanaf 2010 betrokken te worden bij de kosten voor de Brede Centrale Toegang en preventie schuldhulpverlening. Gezien de samenwerking met de corporaties en hun directe belang, ligt het voor de hand dat ook zij een bijdrage blijven doen.

De maatschappelijke kosten die gepaard gaan met een huisuitzetting worden geschat op € 5.000,-- waarvan ongeveer de helft ten laste van de gemeente komt en de andere helft ten laste van de woningcorporatie. Indien met het beleid 75 woninguitzettingen op jaarbasis voorkomen kunnen worden, betekent dit dus een gezamenlijke besparing (gemeente en corporaties) van € 375.000,--.

B) Nazorg bij ontslag uit detentie

Toelichting

De Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) draagt elektronisch de cliëntdossiers van gedetineerden die de gevangenis verlaten over aan de ontvangende gemeenten. Het gaat daarbij om ex-gedetineerden waarvoor geen justitieel kader (o.a. toezicht reclassering) meer aanwezig is. In de visie van Justitie betreft het mensen die na detentie weer 'gewoon' burger worden en dus onder de verantwoordelijkheid van de gemeente vallen.

De elektronische dossiers omvatten informatie over mogelijke problematiek op de vier maatschappelijke leefgebieden: identiteit, zorg, inkomen en huisvesting. Deze informatie is van belang omdat het enerzijds inzicht geeft in de aard en omvang van de instroom aan ex-gedetineerden in de maatschappelijke opvang. Anderzijds kunnen wij vooraf stappen ondernemen zoals het vroegtijdig aanvragen van een uitkering, het regelen van een identiteitsbewijs enzovoort. Het beheer van de dossiers wordt ondergebracht bij het Veiligheidshuis.

Resultaat

Voor Haarlem ging het in 2008 om 377 mensen. Voor de gehele regio zijn het er 726. Van de 377 mensen waren er in 2008 35 die 2 maal binnen een jaar uit detentie ontslagen werden, 8 personen voor de derde keer en 1 persoon voor de 5^e keer. Circa 80 van de 377 mensen behoren tot de OGGZ doelgroep. De veelplegers onder hen worden gevolgd middels het gemeentelijk casusoverleg Veelplegers.

Toekomst

Het project nazorg ex-gedetineerden wordt ondergebracht in het Veiligheidshuis. Na overdracht van een dossier door Justitie vindt binnen het Veiligheidshuis een check plaats of het een persoon betreft die tot de OGGZ doelgroep behoort en dus extra zorg nodig heeft of dat de persoon op eigen kracht z'n weg terug in de samenleving kan vinden. Indien blijkt dat extra zorg nodig is (huisvesting, uitkering, hulpverlening) wordt dit door de Brede Centrale Toegang opgepakt en geregeld.

Financiën

Een administratieve kracht van 10 uur per week is nu nog ten behoeve van het beheer van de dossiers ondergebracht bij het Schakelstation. Bekostiging vindt nu plaats via Veiligheid. De structurele kosten worden betrokken bij de financiering van de Brede Centrale Toegang.

C) Schuldhulpverlening en -sanering

Toelichting

Daklozen kampen over het algemeen met schuldenproblematiek. Deze hangt sterk samen met hun levensstijl. Dat betekent dat deze doelgroep in het kader van schuldhulpverlening een eigen aanpak vraagt. Niet alleen ten aanzien van de aanpak van de schuldenlast, ook ten aanzien van budgetbeheer, het leren omgaan met het eigen budget. Wij gaan ervan uit dat er onder de doelgroep mensen zijn die voor lange tijd, wellicht permanent, afhankelijk zullen zijn van budgetbeheer om schulden te voorkomen.

In 2008 heeft een experiment plaats gevonden met twee aanbieders van schuldhulpverlening. Met één daarvan is voor 2009 een nieuw contract afgesloten.

Resultaat

Daklozen krijgen specifieke hulp bij hun schulden en budgetbeheer, die aansluit bij hun vraag en problematiek. In het kader van nazorg wordt voorkomen wordt dat huisuitzetting plaats vindt vanwege schulden en er daarmee terugval naar dakloosheid plaats vindt.

Toekomst

Intake Schuldhulpverlening voor deze doelgroep krijgt een plaats binnen de Brede Centrale Toegang zodat direct wanneer een klant zich zelf meldt of aangemeld wordt, het traject ingang gezet kan worden.

Financiën

De kosten voor de inkoop van de trajecten zijn opgenomen in het gemeentelijk beleid schuldhulpverlening.

D) Nazorg ex-klinische patiënten

Toelichting

Met de extramuralisering en de komst van de WMO is de zorg voor mensen na tijdelijk of langdurig verblijf in een (semi)-residentiële inrichting (bijvoorbeeld voor psychiatrie of verslavingszorg) voor een groot deel bij de gemeente neergelegd. Een deel van deze mensen krijgt problemen met het weer zelfstandig zijn, vaak pas nadat zij de instelling alweer een poosje hebben verlaten. Velen zijn dan al uit het zicht zijn geraakt van zorg- en hulpverleners. Voor deze groep is op dit moment nog geen apart beleid ontwikkeld.

Er zijn op dit moment geen cijfers beschikbaar over de omvang van deze specifieke groep. Wel kan gesteld worden dat zij onderdeel zijn van de OGGZ doelgroep en gevonden worden onder de groep 'verkommerden en verloederden' die door het Meldpunt Zorg en Overlast in kaart worden gebracht.

Resultaat

We willen ook deze groep eerder in beeld krijgen én houden om het uit de hand lopen van de situatie, zoals dakloos worden of overlast veroorzaken voor de omgeving, zoveel mogelijk te voorkomen.

Toekomst

De nazorg voor deze doelgroep wordt ondergebracht bij de Brede Centrale Toegang. Met betrekking tot de overdracht worden afspraken gemaakt met de 'aanleverende' instellingen zoals psychiatrische inrichtingen en klinieken voor verslavingszorg. Door de samenwerking die er binnen de Brede Centrale Toegang bestaat met OGGZ instellingen die ook residentiële hulpverlening bieden, zoals Brijder en GGZ InGeest, zijn de lijnen naar de Brede Centrale Toegang kort. De centrale regie vanuit de Brede Centrale Toegang levert ook inzicht op in de aard en omvang van de doelgroep.

Financiën

De financiering wordt betrokken bij de structurele kosten van de Brede Centrale Toegang.

Deelnota 2 Differentiatie in aanbod en aanpak: Voorzieningen, zorg én participatie

2.1 Inleiding

Jarenlang stonden bij de opvang van daklozen de drie B's centraal: Bed, Bad en Brood. In de laatste vijf jaar wordt de blik steeds breder: naast opvang is preventie een belangrijk doel. En behalve een bed, een douche en een maaltijd wordt er ook structurele begeleiding geboden en worden daklozen naar een geschikte woonvorm met begeleiding toegeleid. Wanneer deze bestaansvoorwaarden zijn gerealiseerd, ontstaat er de ruimte te werken aan sociale inbedding en participatie.

Vanuit de gedachte dat iedereen de mogelijkheid moet hebben om 'mee te doen', kijken we in Haarlem naar wat klanten kunnen. Daarvoor wordt een specifiek activeringsaanbod ingezet, wat in de eerste paragraaf van deze deelnota verder wordt toegelicht. Het zwaartepunt in deze deelnota ligt echter bij de opgave waar we voor staan om een kwantitatief en kwalitatief passend aanbod van voorzieningen voor opvang en wonen te realiseren. Dit staat beschreven in paragraaf 2 van deze deelnota. In het Kompas is het onderwerp Zwerfjongeren nog apart vermeld. Wij vinden het echter meer voor de hand liggen om dit onderwerp te betrekken bij het integraal jeugdbeleid.

De concrete doelstellingen met betrekking tot deze deelnota:

- Er is een gedifferentieerd aanbod van woon- en opvangvoorzieningen voor daklozen (mogelijk met een centrale intake);
- We kennen alle daklozen en zij staan binnen 3 maanden op een traject richting dagbesteding (activering, werk);

2.2 Participatie en Activering

Toelichting

We willen daklozen niet alleen opvang bieden, een dak boven het hoofd en een maaltijd. Het past binnen onze visie op participatie en meedoen dat we ook deze doelgroep daarbij betrekken. Wetend dat voor een deel van de doelgroep geldt dat ze levenslange begeleiding nodig hebben, willen we ook kijken naar wat mensen wél kunnen en nemen hen serieus.

De ervaring leert dat veel terugval die ontstaat nadat iemand is doorgestroomd naar begeleid wonen, veroorzaakt wordt doordat er onvoldoende sociale inbedding is, er geen sociaal netwerk en sociale contacten zijn met de omringende samenleving. De begeleiding die langdurig gegeven wordt, kan dit niet voorkomen. Door te werken aan de empowerment van de doelgroep, de eigen verantwoordelijkheid en zelf regie te vergroten, verkleinen we ook de kans op terugval.

In Haarlem is een pilot gestart waarbij iedereen die zich aanmeldt voor een uitkering en valt onder deze doelgroep, direct een aanbod krijgt voor activering. Dit aanbod is niet vrijblijvend. Het afgelopen jaar is een inhaalslag gemaakt voor diegenen die al een uitkering hadden en in de maatschappelijke opvang verbleven. De reacties van de doelgroep zijn positief.

Resultaat

In 2009 hebben we het volgende aanbod:

- 30 trajecten voor verslaafden;
- 30 trajecten voor mensen met psychiatrische achtergrond;
- 30 trajecten voor dak- en thuislozen;
- experiment bijzondere doelgroepen (ongelimiteerd, schatting circa 100);
- activering in de Herberg (ongelimiteerd aantal);
- muziekgroep Brijder (5 verslaafden);

- werkwinkel (ongelimiteerd);

Deze trajecten kunnen alleen ingezet worden voor Haarlemse inwoners, met een WWB-uitkering of een UWV-uitkering.

Kosten

De totale financiële omvang in 2009 bedraagt maximaal circa 1 miljoen euro in Haarlem. Het exacte bedrag is afhankelijk van uiteindelijke realisatie van de trajecten. (Aanbieders worden afgerekend op resultaat.) De kosten worden gedekt uit het W-deel van de WWB-uitkering.

Toekomst

Voor 2010 en volgende jaren doen we dit jaar een nieuwe aanbesteding bijzondere doelgroepen. Aandachtspunten hierbij zijn het stroomlijnen van het aantal contracten en het realiseren van echt vernieuwend aanbod, waarbij de rol van de klanten wordt versterkt (zelfregie).

2.3 Voorzieningen voor opvang en wonen

Toelichting

De doelgroep van de maatschappelijke opvang is zeer breed. In de beeldvorming overheerst het beeld van de 'klassieke' dakloze of 'zwerfer': mensen met een verslavings- en/of psychiatrische problematiek, veelplegers, junks en overlastgevers. Dat er daarnaast mensen tot de doelgroep behoren die een baan hebben of deelnemen aan dagactiviteiten, gezinnen of alleenstaande moeders met kinderen of juist mensen die behandeld zijn voor verslavingsproblematiek of die met de nodige psychiatrische zorg redelijk kunnen functioneren, onttrekt zich aan het algemene beeld. Het is juist de eerste groep die binnen de opvang de meeste aandacht vraagt, voor onveilige situaties zorgt (binnen én buiten de opvang) en de opvang daarmee zeer onaantrekkelijk en ongeschikt maakt voor andere doelgroepen.

Deze diversiteit onder de doelgroep vraagt om een gedifferentieerd aanbod en aanpak naar de aard van de verschillende klanten. Enerzijds opvang voor mensen met een chronische problematiek, anderzijds een snellere aanpak van mensen die weer terugbegeleid zouden kunnen worden naar regulier wonen.

Veel staat of valt met het vinden van geschikte locaties en dat op een krappe huizenmarkt. Het gebruik van een locatie voor opvang of zorg past vaak niet binnen de bestaande bestemmingsplannen en het wijzigen van een bestemmingsplan kan meerdere jaren duren. Uiteraard dient er rekening gehouden te worden met het belang van de buurt en omgeving. Het voornemen om ergens een voorziening voor daklozen te vestigen roept vaak zeer heftige reacties bij omwonenden op.

Om de gewenste omvang en differentiatie van de voorzieningen te bereiken, moeten we niet alleen nieuwe voorzieningen realiseren maar richten we het bestaande aanbod meer op maat in, dit gepaard met een strakke sturing. Uitgangspunten hierbij zijn:

- Zorg en opvang wordt alleen aangeboden aan mensen afkomstig uit de veiligheidsregio; met hen wordt een traject uitgezet dat zo snel mogelijk doorleidt naar een zo zelfstandig mogelijke manier van wonen;
- Degenen van buiten de regio krijgen een aanbod voor passantenopvang (3-5 nachten), in deze periode wordt hun terugkeer geregeld naar hun regio van herkomst;
- Diegenen uit de noodopvang die blijvend aangewezen zijn op opvang en begeleiding en daarop een beroep kunnen doen binnen de regio, krijgen deze begeleiding binnen een vorm van beschermd of begeleid wonen of in een hostel vorm.

2.4 Knelpunten

We hebben geconstateerd dat de vraag en het aanbod niet aansluiten, zowel wat betreft kwantiteit als wat betreft het type voorzieningen. De knelpunten die zowel in Haarlem als regionaal gevoeld worden, betreffen vooral de opvang voor specifieke doelgroepen en de doorstroming: de opvang zit verstopt. Ook hier doet zich de noodzaak voelen van een goede regie, met name voor wat betreft toelating in de opvang.

Noodopvang gezinnen

Wat betreft type opvang ontbreekt er de mogelijkheid van goede noodopvang om gezinnen op te vangen. Het gaat daarbij vaak om alleenstaande moeders. De huidige nachtopvang in Haarlem is daar niet geschikt voor. Noodopvang voor gezinnen wordt wel geboden in Haarlemmermeer. Voor kortdurende opvang konden moeders met kinderen terecht in de Herberg maar dat bleek niet te combineren met de andere doelgroepen die daar opgevangen worden. Het Pauzement biedt opvang voor deze groep maar geen begeleiding.

Dubbele diagnose

Een groot probleem is de opvang van mensen met een zogenaamde dubbele diagnose: langdurig verslaafden met een psychiatrische problematiek. In de nacht- en dagopvang verblijft nu bijna permanent een groep mensen met dubbele diagnose die vanwege deze diagnose niet kan doorstromen naar begeleid wonen. Verstopping van de opvang én overlast voor anderen binnen de opvang is het gevolg.

Doorstroom

Hiermee raken we direct aan het knelpunt van doorstroom. De nachtopvang in Haarlem wordt voor een groot deel bezet door mensen die al lange tijd dakloos zijn. Het gaat hierbij niet alleen om de groep verslaafde en psychisch gestoorde. Ook mensen die een veel lichtere problematiek kennen, gebruik maken van activeringstrajecten of ook betaald werk hebben. Deze groep ondervindt ernstige hinder van de groep met de dubbele diagnose.

Regie in de opvang

Een knelpunt dat verder onderkend wordt, is de regie op de opvang. Wie heeft er toegang tot de opvang en hoe zorg je ervoor dat daklozen in beeld zijn en in beeld blijven. Het punt van regie wordt in deelnota vier uitgewerkt maar hier is het belangrijk om te constateren dat enerzijds een met betere regie de instroom beperkt kan worden en dat anderzijds door een beter zicht op de doelgroep ook meer maatwerk geboden kan worden, wat bijdraagt aan een betere doorstroming.

2.5 Inventarisatie

Wij hebben de voorzieningen in de regio geïnventariseerd. Een overzicht van de inventarisatie is als bijlage bij gevoegd. Als we naar het kwantitatieve aspect kijken, kunnen bij benadering de volgende aantallen aangegeven worden:

Soort voorziening	Aantal plaatsen
Dag/nachtopvang Haarlem	42 *
Winternoodopvang	17
Kortdurende opvang (begeleid en onbegeleid)	75
Beschermd Wonen	200**
Begeleid zelfstandig wonen	60
Tijdelijke huisvesting zonder begeleiding	40

* Waarvan 17 noodbedden die echter bijna continu bezet zijn door vaste klanten

** Waarvan slechts een beperkt deel beschikbaar voor mensen die uit de dak- en thuislozenopvang komen.

Niet verrassend is dat het merendeel van de maatschappelijke opvang voor de regio in Haarlem plaats vindt. Uitzondering hierop is de opvang in Haarlemmermeer waar 19 woonunits zijn voor kortdurende maatschappelijke opvang en 1 unit voor noodopvang. In deze units kunnen bijvoorbeeld ook gezinnen onderdak vinden.

Voorzieningen voor beschermd wonen in Haarlem zijn:

- 'De Herberg' bijvoorbeeld voor ouderen met een psychiatrische handicap;
- Domus, een specifieke voorziening voor dak- en thuislozen met een justitieverleden (ISD) én met psychiatrische problematiek;
- Twee sociale pensions (RIBW).
- Herkansingswoningen waar mensen onder begeleiding zelfstandig kunnen wonen.

Het RIBW beschikt buiten Haarlem over de nodige woonvoorzieningen voor bijzondere doelgroepen. Dit is Beschermd Wonen, meestal voor een specifieke doelgroep (zoals autisten, 50-plussers met een psychiatrisch verleden of Korsakov patiënten). Voor zover ze een wat algemenere doelgroep huisvesten, gelden vaak strikte contra-indicaties ten aanzien van verslaving, psychiatrie of antisociaal gedrag. Dit maakt deze woonvormen niet geschikt voor de doorstroming van een groot deel van de huidige gebruikers van de maatschappelijke opvang.

2.6 Verder bouwen aan oplossingen

Wij onderzoeken de mogelijkheid van een unilocatie waar nachtopvang, dagopvang en onderdelen van de verslavingszorg, zoals een gebruikersruimte kunnen worden ondergebracht. Het gaat hierbij niet om een extra voorziening maar om het op een betere manier organiseren van de bestaande voorzieningen.

Daar waar de nachtopvang nu 42 plaatsen beslaat (25 nachtopvang en 17 noodbedden die echter allen permanent bezet zijn), is de schatting dat er in de unilocatie circa 25, maximaal 30 plaatsen nodig zijn voor de nachtopvang. Voorwaarde is dat een deel van de mensen die nu de opvang (bijna permanent) bezet, doorstroomt naar een vorm van Beschermd Wonen, zoals een Discusproject of hostel voor chronisch verslaafden.

Ook de groep bewoners die redelijk functioneert (werk, dagactiviteiten) en mogelijk terug kan naar een vorm van regulier wonen (desnoods met begeleiding) hoort niet thuis in de unilocatie. Voor hen dient een vorm van kortdurende opvang gevonden te worden. Voorwaarde voor het functioneren van de unilocatie is een strikte bewaking van de plaatsing door middel van een centrale plaatsing (zie deelnota vier, Brede Centrale Toegang). Het knelpunt voor het realiseren van deze unilocatie ligt in het vinden van een geschikte locatie. De exploitatie van de unilocatie kan met bestaande middelen plaats vinden.

Wij willen een voorziening realiseren voor oudere niet-verslaafde daklozen. Door voor deze groep een eigen vorm van begeleid wonen te realiseren, komt er ruimte vrij binnen de

noodopvang. Over deze voorziening vindt overleg plaats met St. Jacob. Financiering vindt plaats via de AWBZ.

Daarnaast is er behoefte aan begeleid wonen voor de groep chronisch verslaafden, met eventueel een dubbele diagnose. Dit kan in de vorm van een zogenaamd Discusproject, waarbij zelfstandige woonruimte aan verslaafden wordt geboden, die permanent onder woonbegeleiding/toezicht staan. Wij onderzoeken de mogelijkheden hiervoor. Voor de (oudere) chronisch verslaafden, die permanente zorg nodig hebben, is het gewenst een hostel te realiseren. (AWBZ/ZVW).

Het aantal Domuswoningen willen wij uitbreiden. Er zijn nu 6 wooneenheden, bestemd voor mensen met een justitiële ISD-maatregel. De doelgroep is echter groter en keert langzamerhand naar Haarlem terug, waar ze een beroep doen op de nachtopvang. Ook hier zullen wij nader onderzoek doen naar de mogelijkheden. Allereerst dient onderzocht te worden welke locatie hiervoor het meest geschikt is. Exploitatie vindt plaats door het Leger des Heils, financiering met middelen van Justitie.

Wij zoeken naar een oplossing voor de opvang van gezinnen/alleenstaande ouders met kinderen. Zolang er in Haarlem geen geschikte locatie is, kan een oplossing mogelijk gevonden worden door in overleg met het Pauzement begeleiding te bieden aan ouders die daar worden opgevangen of afspraken te maken binnen de regio over de opvang van deze groep.

De Herberg zit in een tijdelijk huisvesting die in 2012 eindigt. Ook hiervoor zoeken wij een vervolgoplossing.

Samenvattend ligt er de volgende vraag voor locaties:

- een onderzoek naar een unilocatie,
- een pand voor een hostel,
- domuswoningen (ex-gedetineerden),
- discuswoningen (begeleid wonen met dubbele diagnose),
- woningen voor oudere, niet verslaafde daklozen,
- vervanging de Herberg.

Gezien de aard van de doelgroepen, het belang van de omgeving waar dergelijke voorzieningen gehuisvest worden en de schaarste op de woningmarkt, is het geen geringe opgave om de ambities op dit vlak waar te maken. Om de noodzakelijke voorzieningen te kunnen realiseren is een krachtigere aanpak vereist. De gemeente is voornemens een sterke coalitie te vormen tussen de gemeente, de uitvoerende instellingen en woningcorporaties met een duidelijke prioriteitstelling. Daarbij moet al de nodige creativiteit en doorzettingskracht in stelling gebracht worden. Daar waar zich een kans zich voordoet moet die op zijn merites en weliswaar in samenhang met het totaal beeld beoordeeld worden en vervolgens zo snel mogelijk verzilverd.

Een aspect dat daarbij de volle aandacht vraagt is hoe de nieuwe voorzieningen in te bedden in de omgeving. Het gaat daarbij om zowel de grotere locaties als om gewone woningen waar mensen onder begeleiding wonen. De opvang en huisvesting van bijzondere doelgroepen is een maatschappelijke verantwoordelijkheid die vraagt om draagvlak binnen de samenleving. Wij zullen er op inzetten om dit draagvlak zo groot mogelijk te maken. Dit doen we door de omgeving in een vroeg stadium te betrekken, goede informatie te geven en in samenwerking met de instellingen en waar mogelijk met de doelgroep zelf, de overlast zo veel mogelijk terug te dringen. Met dat laatste hebben we goede ervaringen opgedaan rondom de huidige opvanglocaties. Door het inzetten van portiers, toezichthouders en politie is hier de overlast in

de omgeving sterkt teruggebracht, tot tevredenheid van de omwonenden. Deze inzet zullen we handhaven bij het realiseren van nieuwe voorzieningen. Ieder plan voor een nieuwe locatie zal een paragraaf veiligheid hebben maar ook een communicatieplan. Over de realisatie van de huisvestingsambitie in algemene zin willen we ook in een vroeg stadium in gesprek gaan met de verschillende wijkraden in onze stad om te kijken hoe deze voorzieningen in de wijksamenleving ingebed kunnen worden.

Gezien haar verantwoordelijkheid als centrumgemeente zal de gemeente Haarlem het initiatief nemen om krachtiger dan voorheen in te zetten op het realiseren van de nodige locaties en daarbij ook haar partners, zoals de woningcorporaties te vragen hierbij hun verantwoordelijkheid te nemen.

2.7 Financiën

Het merendeel van de voorzieningen voor maatschappelijke opvang wordt gefinancierd met middelen uit de MO/VB³. De gemeente ontving in 2008 een bedrag van 2,8 miljoen, dat ook zo goed als volledig besteed is aan opvang en begeleiding. Aan gemeentelijke middelen werd ruim 440 duizend euro ingezet, met name voor extra portiers (veiligheid) bij de dag- en nachtopvang en voor de gebruikersruimte.

De financiering van Beschermd Wonen (RIBW) verloopt via de AWBZ.

---

³ Maatschappelijke Opvang / Verslavingsbeleid

Deelnota 3 Sluitende aanpak overlastgeveden: veiligheid binnen en buiten de opvang

3.1 Inleiding

Het beleid ten aanzien van daklozen kent een dubbele doelstelling: enerzijds het bieden van adequate hulp aan daklozen maar anderzijds dient de overlast die van deze groep in de omgeving ervaren wordt, tegengegaan te worden. Door overlast en onveiligheid tegen te gaan, geven we invulling aan onze verantwoordelijkheid naar de bewoners van Haarlem die een veilige plaats vragen om te wonen en te leven. Maar het is ook nodig om draagvlak voor huidige en toekomstige voorzieningen te behouden en krijgen. Veiligheid is ook van belang binnen de voorzieningen zelf. Het gedrag van een deel van de klanten binnen de opvang maakt de voorziening onaantrekkelijk of zelfs onveilig voor andere klanten en ook voor het personeel.

Het realiseren van passende opvang voor de verschillende doelgroepen bevordert de veiligheid binnen en in de omgeving van de voorzieningen. Het blijkt dat de overlast afneemt wanneer goede opvang geregeld is. Het realiseren van een unilocatie zoals omschreven in deelnota twee, is daar een onderdeel van, evenals de mogelijkheid om chronisch verslaafden in een hostel of binnen discusswoningen op te vangen. Samen met de instellingen en de doelgroep kijken we hoe het toezicht zo effectief mogelijk gerealiseerd kan worden.

Voor een bepaalde groep is meer drang en zelfs dwang nodig. De afgelopen periode is onderzocht welke mogelijkheden de gemeente heeft om drang en dwang toe te passen. Met de inzet van toezicht in en rondom de voorzieningen en het project Veelplegers zoeken we de grenzen op van wat mogelijk is. Een nieuwe mogelijkheid die zich aandient is de verruiming van de BOPZ-maatregel, waar Haarlem graag gebruik van wil maken.

3.2 Aanpak veelplegers

Toelichting

Door middel van een ISD maatregel is het mogelijk om veelplegers maximaal gedurende 2 jaar in detentie te houden. In vervolg op de detentie is er een nazorgtraject waarvoor de regiefunctie bij de gemeente ligt. De regie wordt uitgeoefend door middel van het gemeentelijk casuoverleg Veelplegers. Doel van de ISD maatregel is de negatieve spiraal waar veelplegers inzitten te stoppen en terugval na ontslag uit detentie te voorkomen.

Resultaat

Het gaat in Haarlem om maximaal 40 personen. 16 van hen zijn inmiddels ontslagen uit detentie en 20 verblijven nog in detentie of in een intramurale instelling (bijvoorbeeld verslavingskliniek). Knelpunt is de doorstroom naar geschikte huisvesting. Het blijkt dat de meesten van hen niet zelfstandig kunnen wonen. Van de personen die nu weer teruggekomen zijn uit detentie wonen er vier in een domuswoning en heeft er één een plaats in een RIBW voorziening. Enkelen verblijven (langdurig) in de opvang en de rest heeft onduidelijke verblijfplaatsen, zoals bij vrienden, familie e.d. Voor degenen die nog in detentie verblijven is nog geen zicht op huisvesting. Overigens is het voor het opleggen van een ISD-maatregel een voorwaarde dat er een adequaat trajectplan is. Het beschikken over adequate huisvesting is hiervan een onderdeel.

Toekomst

Bovenstaande geeft aan hoe belangrijk het is om de huisvestingsambitie uit deelnota 2 te realiseren. Het gevaar bestaat immers dat zelfs het 'van de straat' halen van veelplegers stopt, wanneer in het trajectplan geen uitzicht op het gebied van wonen geboden kan worden. Justitie

heeft toestemming gegeven om 13 extra Domus woningen te realiseren. Justitie stelt hiervoor ook de middelen beschikbaar. We zullen alles op alles zetten om deze woningen, in overleg met de corporaties, ook daadwerkelijk vrij te spelen. Het alternatief is dat Veelplegers niet meer van straat worden gehaald, iets dat voorkomen moet worden.

Het casusoverleg wordt ondergebracht bij het Veiligheidshuis.

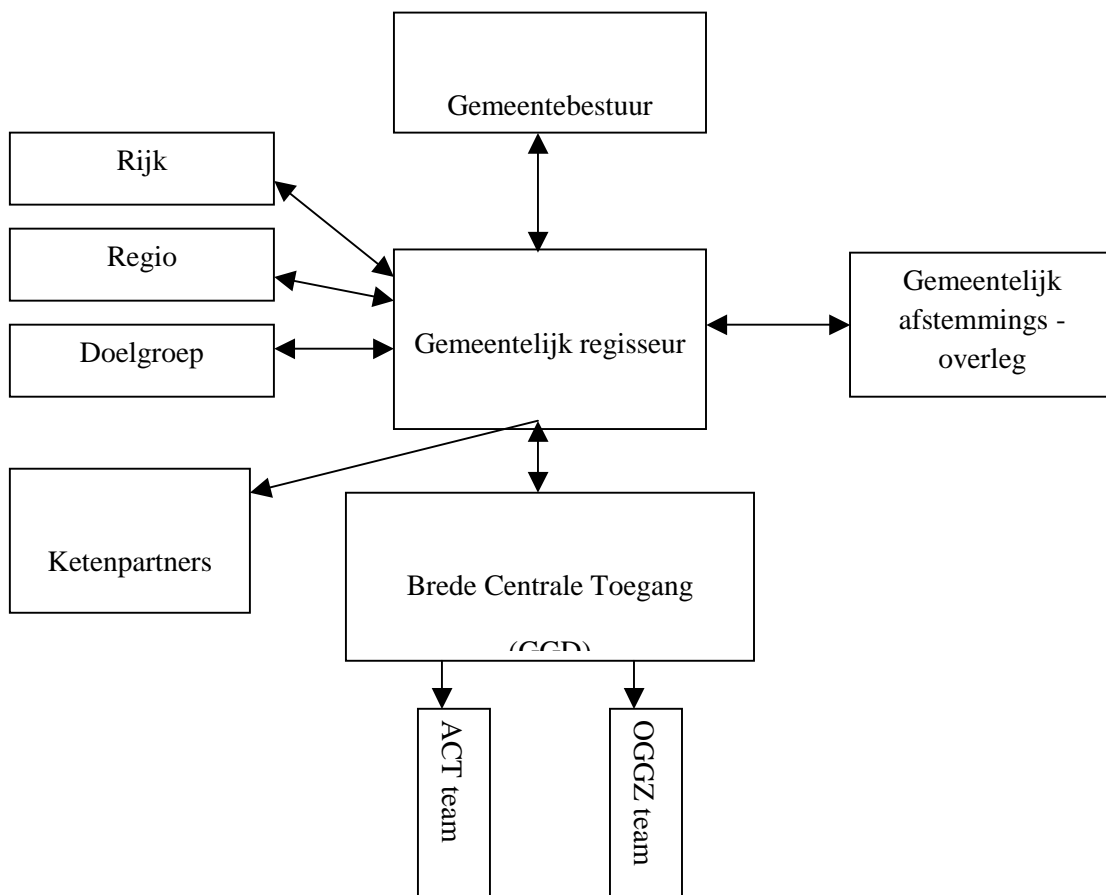
Deelnota 4 Stroomlijnen randvoorwaarden: regie, financiën en planning

4.1 Inleiding

In de voorgaande deelnota's zijn de activiteiten ten aanzien van de opvang en zorg aan de OGGZ doelgroep verwoord. In deze laatste deelnota worden de randvoorwaarden verder uitgewerkt. Het gaat daarbij om regie, de financiën en de planning.

4.2 Regievoering

De Brede Centrale Toegang vormt het hart van het Haarlemse regiemodel. Daar komt de informatie over de omvang, aard en herkomst van de doelgroep bij elkaar en worden de resultaten van het beleid gemonitord. Op basis van deze informatie stelt de gemeentelijk regisseur het beleid bij waar nodig en maakt prestatieafspraken met de ketenpartners. De regisseur is verantwoordelijk voor budget en het realiseren van de doelstellingen en legt daarover verantwoording aan het gemeentebestuur af. De regisseur stemt af met betrokken gemeentelijke afdelingen, de regio en de doelgroep en het rijk.

4.3 Brede Centrale Toegang

Toelichting

Gebleken is dat te weinig invulling is gegeven aan de regie op de individuele klant. Hoewel het uitgangspunt is om de OGGZ-doelgroep instrumenten te geven om de regie over hun eigen leven terug te krijgen, laat de dienstverlening ten behoeve van de individuele klant nog te wensen over. Dit wordt bevestigd met de twee evaluaties van het Schakelstation die door zowel de ketenpartners als door de belangenorganisaties zijn uitgevoerd. De gemeente heeft het initiatief genomen om het Schakelstation te herijken en te komen tot één centraal meldpunt voor de OGGZ doelgroep: de Brede Centrale Toegang.

Taken

- Centrale aanmelding en registratie van de OGGZ-doelgroep
- Centrale trajectbewaking op de individuele klant
- Centrale plaatsingsbevoegdheid ten aanzien van de maatschappelijke opvang
- Indien nodig: eerste opvang en zorg (onderdak, schulden, inkomen, medische zorg)

Door deze functies te centraliseren in één loket, kunnen wij de individuele klant uit de OGGZ-doelgroep niet alleen in beeld brengen maar ook in beeld houden. Het Schakelstation houdt hiermee op te bestaan en zal opgaan in de Brede Centrale Toegang. Deze biedt aan de OGGZ doelgroep een aantal voorwaarden die gerealiseerd moeten worden alvorens verdere hulpverlening succesvol van start kan gaan. Het betreft hier onder meer inkomensvoorziening, plaatsing in de maatschappelijke opvang, postadressen en activering.

Om die reden zal de Brede Centrale Toegang worden bemenst door onder meer het team Vangnet en Advies van de GGD, een vertegenwoordiger van het team Bijzondere doelgroepen van de afdeling Sociale zaken en Werkgelegenheid, de veldwerker en Release. De coördinatie ligt bij de GGD.

Voor de hulpverlening aan de OGGZ-doelgroep richten wij een centraal ACT-behandelteam op dat 7 x 24 uur bereikbaar is. Daarnaast organiseren wij een centraal OGGZ-team voor de lichtere vormen van begeleiding van de doelgroep. Hiermee komen de instellingsgebonden OGGZ-teams te vervallen. Overigens leveren zowel het ACT als het OGGZ-team uitsluitend begeleiding die niet regulier kan worden aangeboden.

De Brede Centrale Toegang gaat van start per 1 januari 2010 in de locatie Zijlsingel bij de hoofdafdeling Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

4.4 Gemeente als regisseur

De gemeenten bewaakt de voortgang van de uitvoering van het Kompas, signaleert knelpunten en initieert oplossingen, bewaakt budgetten en legt hiervoor verantwoording af. Wij onderhouden contacten met het Rijk, de regio, de doelgroep en de ketenpartners.

Binnen de gemeente zijn verschillende afdelingen betrokken, te weten: Wonen Welzijn Gezondheid en Zorg (Wwgez), Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), Vastgoed, Openbare Orde en Veiligheid en Wijkzaken.

Wwgez is accounthouder en onderhoudt contacten met de instellingen die opvang en begeleiding bieden en met de woningcorporaties. Wwgez beheert de subsidierelaties in het kader van de MO/VB en OGGZ.

SZW is verantwoordelijk voor de bijstandsverlening aan en de activering van de doelgroep. Ook biedt SZW schuldhelpverlening.

Openbare Orde en Veiligheid is betrokken bij de veiligheid rondom voorzieningen en bij het ISD-beleid.

Wijkzaken is betrokken bij het overleg met bewoners en de inbedding van voorzieningen in de wijk

Als centrumgemeente heeft Haarlem een verantwoordelijkheid voor de gehele veiligheidsregio Kennemerland. Wij zijn verantwoordelijk voor een doelmatige inzet van middelen in het kader van de MO/VB en OGGZ in de regio. Wij treden echter niet in de eigen verantwoordelijkheid van de gemeenten in de veiligheidsregio. Gemeenten blijven ieder zelf verantwoordelijk voor hun 'eigen' daklozen en OGGZ-doelgroep. Dat houdt onder meer in dat, ook wanneer iemand in Haarlem in de opvang zit, de gemeente van herkomst verantwoordelijk blijft voor de uitkering en activering en dat zo veel mogelijk geprobeerd wordt om ook het vervoltraject zich daar te laten afspelen.

De verschillende gemeenten hebben een eigen schaal waarop de problematiek speelt, hebben hun zorg voor de OGGZ doelgroep op een voor hen passende manier ingericht en kennen net als Haarlem lacunes in de zorg en opvang. In een aparte regionale nota inventariseren wij op basis van de aard en omvang van de doelgroep en de problematiek het regionaal gewenste niveau van zorg en opvang.

4.5 Betrokkenheid doelgroepen

Als we naar de omschrijving van de doelgroep kijken, ligt daar een sterk accent op de aanwezige problematiek en de mate van overlast die deze doelgroep (soms) met zich meebrengt. Ook in deze nota wordt regelmatig gesproken over 'zorg voor' en 'tegen gaan van'. Met de beste bedoelingen wordt vaak gesproken 'over' de doelgroep en niet 'met' de doelgroep. Maar niet vergeten mag worden dat het om zeer verschillende mensen gaat met eigen mogelijkheden, wensen en verlangens. De ontwikkeling van en uitvoering van het beleid willen we dan ook in samenspraak met de doelgroep doen.

De betrokkenheid van de doelgroep krijgt op de volgende manieren vorm:

- door middel van overleg met de WMO raad;
- door het bijwonen van het bewonersoverleg van de uitvoerende instellingen;
- door het bezoeken van diverse locaties en instellingen;
- door middel van de cliëntenraden die bij de uitvoerende organisaties actief zijn;
- door betrokkenheid van vertegenwoordigers van de doelgroep binnen verschillende overlegvormen tussen gemeente en uitvoerders.

Naast deze vormen van overleg, geven we ook vorm aan de betrokkenheid van de doelgroep, door te bevorderen dat er binnen de instellingen zoveel mogelijk zelfsturing ontstaat. Het past binnen onze visie op participatie en meedoen om zoveel mogelijk verantwoordelijkheid bij klanten zelf leggen, uiteraard binnen de mogelijkheden. We zullen de ketenpartners en uitvoerders van activeringstrajecten vragen om vanuit deze visie te werken aan zelfsturing en zelfregie van de doelgroep.

4.6 Financiering

Het grootste deel van de voorzieningen voor het Kompas wordt gefinancierd met middelen voor MO/VB en OGGZ beleid, die afkomstig zijn van het rijk. Al meer dan een jaar werkt het rijk aan een nieuwe verdeelsleutel voor de verdeling van de middelen voor maatschappelijke opvang en OGGZ.

Inmiddels zijn de contouren van dit nieuwe verdeelmodel bekend. Het lijkt er op dat Haarlem behoort tot de gemeenten die er op vooruit gaan maar lang niet zoveel als volgens het Kompas nodig zou zijn om alle activiteiten te realiseren. Het model is echter nog niet definitief vastgesteld en er wordt nog aan de exacte verdeling van de middelen gerekend. Volgens planning wordt het model per 1 juli 2010 ingevoerd.

Met ingang van 2009 hebben de gemeente de verantwoordelijkheid gekregen voor de ondersteunende begeleiding op psychosociale grondslag (OB-a) die voorheen via de AWBZ werd gefinancierd. De middelen die de gemeenten hiervoor ontvangen dekkend de kosten die voor OB-a werden gemaakt via de AWBZ niet. Het rijk gaat hierbij uit van een eigen verantwoordelijkheid van de gemeente. Met ingang van 2010 worden de middelen voor OB-a toegevoegd aan de middelen voor maatschappelijke opvang en OGGZ. Dit beperkt de 'extra ruimte' die ontstaat als gevolg van de herverdeling nog verder.

Vandaar dat hier een voorzichtig scenario gepresenteerd wordt met betrekking tot nieuwe activiteiten. Daar waar de rijksmiddelen te kort schieten, moet met creativiteit gezocht worden naar andere manieren om voorzieningen te financieren. Hier ligt een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeenten binnen de regio. Als er enerzijds meer zekerheid is over de middelen die Haarlem als centrumgemeente ontvangt en anderzijds door het functioneren van de Brede Centrale Toegang er ook meer duidelijkheid is over de aard en omvang van de doelgroep, willen we hierover graag de discussie met de regiogemeenten aangaan.

Financiële bijlage A geeft een overzicht van de middelen die beschikbaar zijn voor de uitvoering van het regionaal Kompas, ijkniveau 2008. Met deze middelen realiseren wij de Brede Centrale Toegang en de hostelvoorziening voor oudere verslaafden. Ook de unilocatie kan hiermee worden gerealiseerd.

Voor de financiering van deze voorzieningen wordt, buiten de genoemde middelen om, voor een belangrijk deel ook een beroep gedaan op financiering via de Zorgverzekering en AWBZ en - voor de activering van de doelgroep – op het Werkdeel van de WWB.

In de financiële bijlage vindt u verder een overzicht van de kosten die de gemeente Haarlem in 2009 maakt in het kader van de regiofunctie.

Bijlage 1 Inventarisatie voorzieningen in Haarlem

Maatschappelijke opvang	Organisatie	Plaatsen	Bezettingsgraad
Nachtopvang (Bakkenessergracht)	Leger des Heils	42	100%
Dagopvang (Magdalenaklooster)	Leger des Heils	40	100%
Ziekenboeg (Bakkenessergracht)	Leger des Heils	3 (+1)	
Winter/nood opvang	Veldwerk	17	
Gebruiksruimte	Brijder Verslavingszorg	n.v.t.	
Kortdurende opvang	Organisatie	Plaatsen	Bezettingsgraad
De Herberg, Maatschappelijke opvang voor mensen met acute huisvestingsproblematiek ten gevolge van psychosociale problematiek en ex daklozen	RIBW / Pre Wonen	25	95%
Begeleid wonen RIBW de Hoeksteen	Leger des Heils	28	100%
Pauzement (Hagestraat), opvang voor mensen met acute huisvestingsproblematiek	Stichting Rosen Stock Huessy huis;	6-8	80% gemiddeld
Beschermd wonen	Organisatie	Plaatsen	Bezettingsgraad
De Herberg, beschermd wonen voor ouderen met psychische handicap	RIBW	25	100%
De Herberg, Pension	RIBW	15	95%
De Herberg, beschermd wonen voor mensen met psychische handicap	RIBW	25	95%
Sociaal pension Esdoorn	RIBW	10	100%
Sociaal pension Pervola	RIBW	14	100%
Domus woningen, ex gedetineerden	Leger des Heils	6	100%
Begeleid naar zelfstandig wonen	Organisatie	Plaatsen	Bezettingsgraad
2 ^e kanswoningen herkansingswoningen, voor gezinnen met een begeleidingsvraag	RIBW / Pré Wonen	12	

Bijlage 2 Financieel overzicht : Overzicht van middelen t.b.v. uitvoering Kompas beschikbaar via gemeente Haarlem, ijkniveau 2008 met doortrekking naar 2009

Herkomst van middelen

MO/VB	2.996.273
OGGZ (incl. aandeel Haarlemmermeer)	2.260.432
algemene middelen	442.993
bijdrage verslaving regiogemeenten	19.099
Werkdeel Wwb Gem. Haarlem	875.000
Totaal structureel beschikbaar 2009	6.593.797

Incidentele middelen - Voorziening Kompas

Eenmalige dotatie vanuit OGGZ 2007	220.524
Eenmalige dotatie vanuit OGGZ 2008	258.391
Eenmalige dotatie vanuit overkomst Haarlemmermeer 2008	420.479
Bijdrage Kabelgelden 2009	90.000
Totaal eenmalig beschikbaar 2009	989.394

Bijlage 3 Begrippenlijst

ACT	Assertive Community Treatment. Een ACT-behandelteam is 7x 24 uur beschikbaar, werkt outreachend en is beschikbaar in crisissituaties. De methode is ontwikkeld in de Verenigde Staten en wordt in meerdere Nederlandse gemeenten toegepast.
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
Begeleid wonen	Wonen in normaal woonhuis, met begeleiding vanuit zorginstelling voor mensen die niet volledig zelfstandig kunnen wonen.
Beschermd wonen	Wonen met meerdere mensen in woning of voorziening, met dagelijkse begeleiding
BOP	Breed Overleg Portefeuillehouders; wethouders van gemeenten van de veiligheidsregio
BOPZ	Bijzondere Opname in Psychiatrische Ziekenhuizen; volgens deze regeling kan iemand gedwongen worden opgenomen.
Contingentwoningen	Deel van de woningvoorraad die volgens afspraak door corporaties beschikbaar gesteld wordt voor huisvesting van bijzondere doelgroepen.
Crisisopvang	Directe opvang voor mensen die hun huisvesting verliezen; in Haarlem geboden door Leger des Heils
Dagopvang	Verblijfsmogelijkheid voor dak- en thuislozen van 9.00 's morgens; in Haarlem geboden door Leger des Heils
De Herberg	Opvangvoorziening in Haarlem, verzorgd door RIBW voor circa 65 mensen.
Discus woningen	Woningen waar onder begeleiding chronisch verslaafden kunnen wonen.
Domus woningen	Woningen waar onder begeleiding ex-gedetineerden met een psychiatrische problematiek kunnen wonen.
Gebruikersruimte	Ruimte waar geïndiceerde hard-drugsverslaafden onder medisch toezicht kunnen gebruiken. In Haarlem door de Brijderstichting ge-exploiteerd.
Gezinsopvang	Maatschappelijke opvang voor gezinnen (vaak moeders met kinderen) die dakloos zijn.
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
HKZ normering	Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorg. Een landelijk erkend keurmerk.
Hostel	Woningvoorziening voor chronisch verslaafden, die daar met continue ondersteuning en zorg kunnen wonen, zonder afkickverplichting
ISD-maatregel	Inrichting voor Stelselmatige Daders. De maatregel ISD is een maatregel om meerderjarige stelselmatige daders voor maximaal twee jaar te plaatsen in een daartoe aangewezen inrichting. De wet is op 1 oktober 2004 in werking getreden. Met deze wet heeft de wetgever beoogd stelselmatige daders, die door het plegen van reeksen delicten veel criminaliteit en onveiligheid veroorzaken, voor een periode van maximaal twee jaar in een inrichting te plaatsen die specifiek voor hen bestemd is.
MO/VB	Maatschappelijke Opvang / Verslavingsbeleid
Nachtopvang	Opvang voor daklozen gedurende de nacht 20.00 tot 08.00 uur; in Haarlem uitgevoerd door het Leger des Heils
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OGGZ-team	Een multidisciplinair samengesteld team dat persoonlijke en maatschappelijke begeleiding biedt aan OGGZ-doelgroep. Dat kan kortdurende maar ook langdurige begeleiding zijn met als doel toeleiding naar reguliere zorg.

Passanten	Diegenen geen recht kunnen doen gelden op opvang binnen de regio; hen wordt maximaal 5 dagen noodopvang geboden.
RIBW	Regionale Instelling Beschermd Wonen
Sociaal Pension	Vorm van beschermd wonen voor daklozen / cliënten met psychosociale en psychiatrische problemen (eventueel met een beperkte verslavingsproblematiek).
Tweede kanswoningen	Woningen die de corporatie beschikbaar stelt om mensen die dakloos zijn geraakt, onder begeleiding weer te laten wennen aan het wonen. Bewoners hebben meestal eerst een tijd in de maatschappelijke opvang en/of beschermd wonen doorgebracht. De bedoeling is dat mensen uiteindelijk zelfstandig wonen.
UWV	Uitkeringsorganisatie Werknemersverzekeringen
Veelplegers	Een relatief kleine groep criminelen, die zich schuldig maakt aan een groot gedeelte van de misdrijven zoals winkeldiefstal, autokraken, woninginbraak, straatroof en geweld.
Veiligheidsregio	De gebieden Midden en Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
W-deel	Werk-deel: middelen in het kader van de Wet Werk en Bijstand, bestemd voor participatie en re-integratie
Winteropvang	Specifieke opvang gedurende periode waarin het 's nachts beneden de 0 graden celsius is.
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WWB	Wet Werk en Bijstand
Zorgdakwoningen	Woonhuizen, beschikbaar gesteld door corporaties waar onder begeleiding mensen wonen die begeleiding nodig hebben, bijvoorbeeld vanwege psychiatrische problematiek.
ZVW	Zorgverzekeringswet